COFNODION CYFARFOD O'R PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO GYNHALIWYD HYBRID IN THE COUNCIL CHAMBER - CIVIC OFFICES, ANGEL STREET, BRIDGEND, CF31 4WB YMLAEN DYDD IAU, 9 TACHWEDD 2023 YN 10:00

Presennol

A Bagley – Cadeirydd (Aelod lleyg)

S J Bletsoe	C Davies	RM Granville	SJ Griffiths	M Hughes
A Williams	M Williams			

Aelodau lleyg:

B Olorunnisola

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

G Chapman

Swyddogion:

Mark Shephard	Prif Weithredwr
Carys Lord	Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid
Kelly Watson	Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoliadol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol
Deborah Exton	Dirprwy Bennaeth Cyllid
Nigel Smith	Rheolwr Grŵp – Prif Gyfrifydd
Anthony Veale	Archwilio Cymru (allanol)
Sara-Jane Byrne	Archwilio Cymru (allanol)
Andrew Wathan	Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol
Kate Pask	Swyddog Gwella Corfforaethol - Perfformiad
Stephen Griffiths	Swyddog y Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Oscar Roberts	Prentis Gweinyddol Busnes – y Gwasanaethau Democrataidd

Datganiadau o Fuddiannau

Dim

112. Cymeradwyaeth Cofnodion

Y Penderfyniad Wnaed	PENDERFYNWYD: Cymeradwyo Cofnodion cyfarfod 28 Medi 2023 fel cofnod gwir a chywir.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

113. Cofnod Gweithredu'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

Y Penderfyniad Wnaed	PENDERFYNWYD: Nododd y Pwyllgor y Cofnod Gweithredu a gwnaeth sylwadau ar nifer o faterion, gan gynnwys y canlynol: • Y Bwrdd Cyfalaf oedd newydd ei sefydlu, yn enwedig ei rôl a'i ddiben a'i drefniadau adrodd. Nodwyd mai ei rôl allweddol oedd gweithredu fel system rhybudd buan. Gofynnodd y Cadeirydd i weithred gael ei chofnodi i'r Pwyllgor gael sicrwydd, ar ryw adeg, fod y Bwrdd yn gweithio fel y bwriadwyd. • Cerbydau Ysgol a’r pryderon a godwyd gan Aelodau yn y cyfarfod diwethaf. Codwyd y pryderon gyda'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol (CMB), ac ysgrifennodd y Cyfarwyddwr Addysg at bob ysgol ynghylch y mater. Gofynnodd Aelod am i gynnwys y llythyr gael ei rannu â’r Aelodau. Addawodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol wneud hyn. • Argymhellion oedd yn Weddill. Bod y rhain wedi cael eu cyflwyno i'r CMB ac y caiff adroddiad ar y canlyniadau ei gyflwyno i'r Pwyllgor ym mis Ionawr.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

114. Adroddiadau Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cymru

Y Penderfyniad Wnaed	PENDERFYNWYD: Nododd y Pwyllgor Adroddiadau Archwilio Cymru ar y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn Atodiad A ac Atodiad B.

	Bu'r Aelodau'n trafod nifer o faterion mewn ymateb i adroddiadau Archwilio Cymru, gan gynnwys materion ffioedd, newidiadau mewn safonau archwilio, a gwerthuso gwerth y broses archwilio.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

115. Adolygiad Hanner Blwyddyn o'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Bu'r Pwyllgor yn ystyried Cynllun Gweithredu Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2023-24 a'r camau a gymerwyd hyd at 30 Medi 2023. Cododd yr Aelodau nifer o faterion mewn ymateb i'r adroddiad hwn, gan gynnwys y canlynol: • Chwyddiant. Nodwyd bod tâl, tanwydd, a materion yn ymwneud â chadwyni cyflenwi yn cael effaith neilltuol ar gyllidebau llywodraeth leol. • Gwerth Hunanasesu. • Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl. Derbyniodd yr Aelodau gadarnhad y byddai'r adroddiad ar hyn yn dod i gyfarfod nesaf y Pwyllgor ym mis Ionawr 2024. Nodwyd bod ceisiadau'n cael eu prosesu ac nad oedd neb wedi cael eu gohirio yn aros i'r fframwaith newydd fod yn weithredol. • Datgarboneiddio a' cyllid a ddyrannwyd15. • Yr angen am rywfaint o eglurder ychwanegol ynglŷn â'r ffordd y mae'r Cyngor wedi ymateb i rai argymhellion yn adroddiadau Archwilio Cymru, yn enwedig o ran, er enghraifft, Rheoli Asedau'n Strategol. • Yr angen am gyd-destun yn yr adroddiad o ran y farn sicrwydd archwilio amodol ar Fudd-dal Tai, ac am fwy o fanylion am ymateb y Cyngor mewn perthynas â llywodraethu a rheoli risg.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

116. Adroddiad Hanner Blwyddyn ar Reoli'r Trysorlys 2023-24

Y Penderfyniad Wnaed	PENDERFYNWYD: Nododd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio weithgareddau rheoli'r trysorlys am 2023-24 am y cyfnod o hanner blwyddyn o 1 Ebrill 2023 hyd 30 Medi 2023 a Dangosyddion Rheoli'r Trysorlys rhagdybiedig ar gyfer 2023-24. Mewn ymateb i'r Adroddiad, bu'r Aelodau yn trafod ystod o faterion, gan gynnwys y canlynol: • Cronfeydd y farchnad arian a'u gwerth fel rhan o strategaeth rheoli'r Trysorlys. • Tueddiadau o ran y ddyled net a chydbwysedd y buddsoddiadau. • Meincnod atebolrwydd, yn enwedig ei werth fel offeryn. • Gofynion cyllid cyfalaf y Cyngor, yn enwedig yn 2025-26 a thu hwnt. Natur gymhleth a thechnegol adroddiadau rheoli'r trysorlys a phwysigrwydd monitro datblygiadau yn y maes gweithgaredd hwn.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

117. Hunanasesiad - 2022/23

Y Penderfyniad Wnaed	PENDERFYNWYD: Bu'r Pwyllgor yn ystyried a chymeradwyo'r newidiadau i adroddiad hunanasesu corfforaethol 2022/23 yn Atodiad 1. Wrth ystyried yr adroddiad, cododd Aelodau nifer o faterion, gan gynnwys y canlynol: • Yr angen i symud oddi wrth ddull anecdotaidd yn bennaf i un oedd yn seiliedig ar sampl gynrychioliadol o'r boblogaeth. Yr angen i ddefnyddio dulliau ystadegol i gael ddarlun llawnach o farn yn y Fwrdeistref Sirol. • Blaenoriaethu gwasanaethau a'r graddau y cefnogir y rhain yn lleol. • Gwerth meincnodi. • Nad yw cludiant yn cael ei ystyried yn yr adroddiad, ac nad oedd y Strategaeth Gludiant Leol wedi cael ei diweddaru ers 2015. Nodwyd mai Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Pwnc 3 (SOSC3) fyddai'r

	pwyllgor priodol i edrych i mewn i'r mater hwn ymhellach. Nodwyd tri cham gweithredu: ▪ Gofynnodd Aelod am gysylltu â Chadeirydd SOSC3 i ofyn iddynt edrych i mewn i'r mater. ▪ Ymrwymodd y Prif Weithredwr i edrych i mewn i'r mater fel paratoad ar gyfer yr adroddiad hunanasesu nesaf. ▪ Gofynnodd Aelod am ymateb ysgrifenedig gan y Prif Weithredwr ar gynnydd yn erbyn cynllun 2015. • Pwysigrwydd cyfleu'r pethau da a bod yn eiriolwyr dros yr hyn a wnawn. • Er bod y fframwaith yn ei ddyddiau cynnar ei fod yn ddechrau da ac y byddai'n mynd â'r Cyngor yn ei flaen.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

118. Adroddiad Monitro - Cwynion Corfforaethol

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Nododd y Pwyllgor yr adroddiad a phenderfynodd a oedd yn dymuno gwneud unrhyw argymhellion gyda golwg ar allu'r Awdurdod i ymdrin â chwynion yn effeithiol. Mewn ymateb i'r adroddiad, bu'r Aelodau'n trafod nifer o faterion, gan gynnwys y canlynol: • Cwynion Ffurfiol (Cam 2) a dadansoddiad o'r achosion sylfaenol pam nad atebwyd pob un o fewn 5 diwrnod. Y byddai'r tîm sy'n gyfrifol am gwynion yn gwneud eu gorau glas i sicrhau bod yr ymateb yn 100% o fewn 5 diwrnod. • Fel yr amlinellwyd yn y Llythyr Blynyddol gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC), nifer y cwynion yn erbyn yr Awdurdod ar gyfer y cyfnod 2022-23 oedd 55 o gymharu â 55 yn 2021-22 a 31 yn 2020-21. Mae'r ffigur ar gyfer 2022-23 yn cynrychioli 0.38 o gwynion a dderbyniwyd fesul 1000 o drigolion. • Yr angen i roi proses yn ei lle i adolygu'r Polisi Cwynion Blinderus yn rheolaidd. • Gwerth cael argraffnod safonol ar ddogfennau polisi i grynhoi prosesau adolygu. • Gallai'r Cynghorwyr fod angen canllawiau ychwanegol ynghylch ymdrin â sefyllfaoedd a allai fod yn heriol yn ymwneud ag etholwyr mewn perthynas â'r broses gwyno. • Yr angen i sicrhau bod gwersi'n cael eu dysgu oddi wrth gwynion er mwyn gwella gwasanaethau.

	Gwnaeth y Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol ymrwymiad i rannu'r dadansoddiad o ganlyniadau'r broses gwyno â'r Aelodau. • Yr angen i ddwyn ynghyd yr holl ffynonellau cwynion i mewn i broses gyffredin. Mae prosiect ar y gweill a arweinir gan y Tîm Gwasanaethau Cwsmeriaid i edrych i mewn i'r mater hwn. • O ran cwynion ffurfiol a dderbyniwyd gan bob Cyfarwyddiaeth, roedd y rhan fwyaf wedi eu crynhoi yng Nghyfarwyddiaeth y Cymunedau. Mae'n debyg bod y rhesymau am hyn yn gymhleth ond efallai mai'r rheswm allweddol yw bod natur y rhan fwyaf o'u gwasanaethau yn wynebu'r cyhoedd. • Roedd angen sicrhau bod y broses gwynion yn gweithio fel y dylai a bod y Gwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol (RIAS) yn adeiladu adolygiad i mewn i'w raglen waith i'r dyfodol.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

119. Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio 2022/23

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Cymeradwyodd y Pwyllgor Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio 2022/23 a'i gyflwyno i'r Cyngor llawn. Mewn ymateb i'r adroddiad, bu'r Aelodau'n trafod nifer o faterion, gan gynnwys y canlynol: • Er bod gan y Pwyllgor ei nifer llawn o Aelodau ar gyfer cyfnod yr adroddiad blynyddol, roedd aelod lleyg wedi ymddiswyddo yn ystod y flwyddyn gyfredol ac roedd y broses recriwtio i benodi rhywun y ei le wedi cychwyn. • Roedd angen ystyried y trefniadau llywodraethu ar gyfer gwneud newidiadau i'r cynllun archwilio mewnol. • Yn nhermau effeithiolrwydd yr amgylchedd rheoli, nododd y Cadeirydd fod yr adroddiad yn dawel ynghylch yr hyn oedd i'w wneud o ran camau gweithredu cytunedig mewn ymateb i argymhellion blaenoriaeth uchel RIAS ac Archwilio Cymru. Unwaith y byddai dadansoddiad wedi cael ei gynnal o ble rydym gyda'r camau gweithredu rheoli cytunedig a'r ymateb i ganfyddiadau'r archwiliad, byddai datganiad yn yr adroddiad ynghylch hyn yn ychwanegu mwy o drylwyredd i'r hyn a ysgrifennwyd am yr amgylchedd rheoli.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

120. Blaenraglen Waith 2023-24

Y Penderfyniad Wnaed	PENDERFYNWYD: Bu’r Pwyllgor yn ystyried, a chymeradwyodd y Flaenraglen Waith ar gyfer 2023-24. Wrth ystyried yr adroddiad, nododd yr Aelodau nifer o faterion: • Cynigiodd Aelod y dylai’r Pwyllgor gael rhestr o strategaethau cyhoeddus a pholisïau a gyhoeddir yn rheolaidd i sicrhau eu bod yn cael eu hadolygu a’u diweddaru yn unol ag amserlen a benderfynwyd. • Gofynnodd y Cadeirydd am i ddrafft cychwynnol o’r Flaenraglen Waith ar gyfer y flwyddyn yn dechrau ym mis Ebrill 2024 gael ei baratoi i’w ystyried yn y cyfarfod nesaf.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

121. Materion Brys

Y Penderfyniad Wnaed	Dim
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Tachwedd 2023

I arsylwi dadl bellach a gynhaliwyd ar yr eitemau uchod, cliciwch ar y ddolen hon.

Terfynwyd y cyfarfod yn 12:18.